

Rusi skovali drugi obroč okrog nemške armade

Sovjetske čete prodirajo naprej v Ukrajini in na južozapadni strani Stalingrada. Nemška oborožena sila na ozemlju med Donom, Volgo in Kavkazom v past. Nemci izgubili 120,000 vojakov od začetka ruske ofenzive. —Ameriški in angleški letalci sestrelili 277 osiščnih bojnih letal v operacijah nad severno Afriko. —Japonsko letališče pri Atheni, Burma, bombardirano iz zraka

Moskva, 29. dec.—Ruska armada se je približala Kotelnikovu, strateškemu mestu, ki leži 90 milj južozapadno od Stalingrada, s tih strani, in se bo kmalu združila z ono ob reki Don. To pomeni, da so Rusi skovali drugi obroč okrog nemške armade 300,000 vojakov.

Uradni komunikacije, objavljen danes jutraj, pravi, da so prvi ruski vojaški oddelki dospeli do točke, ki je oddaljena od Kotelnikova samo dvanajst milj. V prodiranju so Rusi okupirali mesta in vasi na obeh straneh železnice, ki vodi v severni Kavkaz. Med mest, ki so jih Rusi zasedli, so Verke, Kurmojarskaja, Krilov in Nikolski.

Sovjetske čete, ki operirajo ob progi železnice Moskva-Rostov, so dospole na ozemlje, ki je oddaljeno okrog sto milj od Rostova.

„Naše čete na ozemlju ob reki Don so zasedle več naselbin, med temi Čertkov, železniško središče,“ pravi uradni komunikacije. „V ofenzivi, ki se je pričela pred tremi dnevi na tej fronti, so okupirale rodovitna polja v obsegu 20,000 kvadratnih milj med železnico Moskva-Rostov in železnico Stalingrad-Lihaja. Vsi protinapadi sovražnika so bili odbiti.“

Komunikacije dostavljajo, da je nadaljnjih 17,000 nemških vojakov padlo v bitkah z Rusi na obeh straneh železnice, ki spaja Stalingrad s Kavkazom. V zadnjih štirih dneh so Rusi prodrli 37 do 53 milj daleč.

Prej objavljeno poročilo se je glasilo, da je razdalja med rusko armadama pri Kotelnikovu in reki Don samo 45 milj.

Moskva, 28. dec.—Sovjetske čete prodirajo naprej v Ukrajini in na ozemlju na južozapadni strani Stalingrada, se glasi uradno naznanilo. Zasedle so več mest in vasi in pobile več tisoč nemških vojakov.

Cilj sovjetskih operacij je zavzeti nemške armade na ozemlju med Donom in Volgo ter Kavkazom. Ruske čete prodirajo naprej ob progi železnice Moskva-Rostov. Prvi vojaški oddelki so dospeli do točke, ki je oddaljena okrog sto milj od Rostova, strateškega mesta ob izlivu reke Don v Črno morje. Če bodo Rusi reokupirali Rostov, bodo preprečili umik nemške armade po kopnem.

Druge ruske čete prodirajo proti Harkovu, jeklarskemu središču Ukrajine. Vrhovno poveljstvo pravi, da so Nemci izgubili 120,000 vojakov od začetka ruske ofenzive. Število vključuje ubite, ranjene in ujetе vojaše.

Ruske vojne operacije so uspešne tudi na ozemlju južno-vzhodno od Nalčika na kavkaški fronti. Ruske čete so zasedle več mest in vasi na tej fronti in porušile sovražnika z utrjenih pozicij.

Na centralni fronti, južozapadno od Moskve, so Rusi združili nemške oborožene sile in reokupirali strateško mesto, ki je oddaljeno okrog 90 milj od latvijske meje. Rusi so na tej fronti odbili šest nemških protinapadov in pognali sovražnika nazaj z velikimi izgubami. Nemški protinapadi na tej poziciji pri Rževu so bili odbiti.

Sovjetske čete napadajo nemško oboroženo silo, zajeto med Volgo in Donom. To tvori 22 divizij, okrog 300,000 vojakov. Rusi so ubili tri tisoč nemških vojakov v bitki v enem sektorju te fronte in razbili 23 tankov, 18 topov in 60 vojaških motornih vozil.

Berlin, 28. dec.—Vrhovno poveljstvo pravi, da so bili ruski napadi na pozicije nemškega vojaštva med Volgo in Donom odbiti. Nemški letalci so bombardirali železnice in industrijska središča v bližini Moskve. Poveljstvo trdi, da se položaj na drugih ruskih frontah ni izpremenil.

London, 28. dec.—Bombe, ki so jih vrgli ameriški letalci na Sfax in Bizerto, osiščno mornarično bazo v Tuniziji, so porušile več militarnih naprav in zanetile ogromne požare. Istočasno so britski letalci napadli z bombami Tuniz, glavno mesto Tunizije.

Poveljstvo zavezniške oborožene sile v severni Afriki poroča, da so Britski in ameriški letalci sestrelili 277 nemških in italijanskih letal v operacijah, ki so se začele 8. novembra, sami pa so v tem času izgubili 114 letal.

Operacije na kopnem ovirajo deževni naliivi, ki so spremenili teren v močvirja. Poročilo, ki pa še ni potrjeno, pravi, da so zavezniške čete dospole na ozemlje, ki je oddaljeno samo dvanajst milj od Tuniza.

Kairo, Egipt, 28. dec.—Britski osma armada še vedno zasleduje ostanke Rommelovih kolon, se glasi vest. Kolone so bile pogane z ozemlja na zapadni strani Sirta, ki leži 220 milj vzhodno od Tripola, glavnega mesta Tripolitanijske.

Melbourne, Avstralija, 28. dec.—Dvanajst ameriških bojnih letal je napadlo in razpršilo 40 japonskih letal v prvem spopadu nad Buno, Nova Gvineja. Ameriški letalci so sestrelili petnajst sovražnih letal in izšli iz bitke s samo enim poškodovanim letalom.

Letalska bitka se je vršila nad bojiščem pri Buni, kjer so ameriške in avstralske čete zabile zagodo med japonske pozicije.

Zavezniški letalci so bombardirali japonske ladje in parnike pri Rabaulu, otok New Britain. Bombe, katere so vrgli, so poškodovale štiri japonske ladje.

New Delhi, Indija, 28. dec.—Britski bombniki so napadli z bombami japonsko letališče pri Atheni, centralna Burma, ki so porušile več militarnih objektov in zanetile velike požare. Napad je trajal tri ure in v tem času so letalci zmetali na letališče več tisoč ton razstrelivnih in zažigalnih bomb. Vsa letala so se srečno vrnila v svoja oporišča po izvršenem napadu.

Bombe ubile 600 ljudi v Neaplu

London, 28. dec.—Poročilo časniške agenture Reuters iz Curiha, Švica, pravi, da so bombe, katere so metali ameriški letalci na Neaple, italijansko pristaniščno mesto, ubile najmanj 600 ljudi in ranile čez 400 drugih. Bombe so porušile več pomolov, skladišč in tovarn.

ODMERJANJE KONZERVIRANIH ŽIVIL ODREJENO

Poljedelski tajnik Wickard pojasnil program HENDERSON SVARI GOSPODINJE

Washington, D. C., 28. dec.—Claude R. Wickard, poljedelski tajnik in načelnik živilske administracije, je odredil delitev skor vseh procesiranih in konzerviranih živil v odmerkih v februarju. Odredba krije čez dve sto živil, med temi sadje, zelenjavo, juhe, suho sadje in sadne soka.

Wickard je dejal, da je izdal odredbo glede delitve konzerviranih živil v odmerkih, da se zadosti zahtevam ameriške oborožene sile in zaveznikov Amerike v tej vojni. Vsaka oseba bo dobila povprečno 33 funtov konzerviranih živil v prihodnjem letu namesto 44 funtov v zadnjih štirih letih, kar pomeni znižanje za okrog 28 odstotkov. Nov sistem odmerjanja živil sliči onemu, ki je v veljavi v Angliji. Nove živilske nakaznice bodo izdane po novem letu.

Nov program sta naznanila po radiu Wickard in Elmer Davis, direktor urada za vojne informacije. Oba sta apelirala na ameriško ljudstvo za kooperacijo, zaeno pa sta svarila pred grmadenjem živil.

Svarilu se je pridružil Leon Henderson, načelnik urada za kontrolo cen. On je dejal, da bodo morale gospodinje povedati, koliko konzerviranih živil imajo v zalogi, preden dobe živilske nakaznice. One, ki ne bi tega storile, so podvržene kazni.

Drugi uradniki v uradu za kontrolo cen so izjavili, da bo prodajanje konzerviranih živil ustavljeno teden dni pred odmerjanjem. V tistem tednu bodo izdane živilske nakaznice.

„Naši vojaši morajo imeti dovolj živil,“ je dejal Wickard v svojem govoru po radiu. „Kamorkoli so poslani, morajo iti živila za njimi. Amerika mora v tej vojni nasičevati poleg svojih vojakov tudi zaveznike in prebivalce v deželah, katere je osvobodila oborožena sila združenih narodov. Skrbeli bomo, da bodo Američani imeli dovolj živil kljub odmerjanju in da ne bo nihče stradal.“

Domače vesti

Obiski in posrabi

Chicago. — Čez praznike sta obiskala gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete saržent Charles Rak iz Las Vegasa, Nev., in prostak Leo Zornik (sin znanega potovalnega zastopnika in dopisnika Prosvete Toneta Zornika iz zapadne Pennsylvanije), iz Chautauque Fielda, Ill.

Nov grob v Ohlu

Salem, O. — Dne 16. decembra je naglo umrl Anton Krmel, star 50 let in rojen v Škofji Loki na Gorenjskem, član društva 476 SNPJ. Bil je samaki in tukaj ne zapuša nobenih sorodnikov.

Strah Nemcev pred četniki

Nacijski list orisal bitke v Jugoslaviji

Kairo, Egipt, 28. dec.—Sem je dospel list Deutsche Zeitung Kroatien, glasilo nemških vojakov, ki je bil izdan v Zagrebu 8. decembra tega leta. Ta vsebuje članek, ki ga je spisal Otto Zottman, nemški vojni poročevalec, iz katerega se odraža bojazen Nemcev pred jugoslovanskimi četniki.

„Vsak grm, vsako drevo, vsaka skala in senca se lahko spremeni v ubijalca,“ je rečeno v članku. „Naše straže so v večnem strahu pred napadi v jugoslovanskih hribih. Nevarnost jim preti povsod. Četniki nenadoma planejo iz zasede in začnejo streljati na naše straže.“

Zottman dalje pravi, da je bojevanje s četniki najbolj nevarno v bosanskih gorah.

Maršal Petain počastil admirala

London, 28. dec. — Radijsko poročilo iz Vichyja pravi, da je maršal Petain odlikoval admiral Jean de la Borda, ki je kot poveljnik francoske bojne mornarice v Toulonu, mornarični bazi ob Sredozemskem morju, odredil uničenje bojnih ladij, da niso prišle v Hitlerjeve roke.

Unija ADF oklicala stavko

Granite City, Ill., 28. dec. — Unija strojnikov, včlanjena v ADF, je oklicala stavko v tovarni Granite City Steel Co. v znak protesta proti odpravi dvojne plače za delo ob nedeljah.

Japonski premier priznava težave

Prava vojna se je šele začela

New York, 28. dec.—General Hideki Tojo, predsednik japonske vlade in vojni minister, je v svojem govoru v parlamentu priznal, da je Japonska naletela na velike poteškoče in da mora biti ljudstvo pripravljeno na nadaljnje žrtve, ker se je prava vojna šele začela. Njegov govor so oddajale japonske in nemške radiopostaje.

Tojo je opozoril ljudstvo, da mora biti pripravljeno na protiučudare s strani sovražnikov, ki pridejo na Pacifiku in drugih frontah. On je tudi opozoril Japonce, da bo vojna zahtevala mnogo žrtev, preden Japonska zmaga. Letalski napadi na Tokio in druga japonska mesta so močni in ljudstvo mora biti pripravljeno na vse, kar lahko pride. „Ogromna zavezniška sila, okrog milijon vojakov, je koncentrirana v Indiji. Ta sila ima več sto bojnih letal in stalno narašča.“

Prej je govoril mornarični minister Sigetaro Šimada. On je poveljeval uspehe japonske pomorske in letalske sile in dejal, da je ta potopila na Pacifiku zavezniške ladje in parnike, katerih tonaža je znašala 1,100,000 ton, od začetka vojne. Zavezniški so izgubili 263 ladij in parnikov, Japonci pa 52.

Porast ameriške oborožene sile

Vpoklic mladih fantov v armado

Washington, D. C., 28. dec. — Okrog 3,500,000 moških bo pozvanih v vojaško službo v prihodnjem letu, povprečno 300,000 na mesec, po izjavi uradnikov federalnega nabornega urada. Ameriška oborožena sila bo ob koncu prihodnjega leta narasla na 7,500,000 mož.

Okrog 1,500,000 moških bo stopilo v mornarico, 400,000 v zbornice pomorščakov, 300,000 pa v oddelke oborožene straže. Polovico vpovalencev bodo tvorili fantje v starosti 18 in 19 let. Večina teh bo pozvana v vojaško službo v prvih mesecih prihodnjega leta.

Francoska Somalija se pridruži zavezniškom

Nairobi, Kenja, 28. dec. — Francoska Somalija se bo kmalu pridružila zavezniškom v boju proti osišču. V Džibutiju, glavnem mestu, se nahaja močna francoska vojaška posadka. General Christopher Fowkes, poveljnik britskih čet v Abesiniji, je nedavno obiskal generala Du Ponta, guvernerja Somalije, v Džibutiju. Slednje mesto je glavna luka Somalije ob vzhodu v Rdečo morje.

Predsednik poljske vlade v Mehiki

Mexico City, 28. dec. — General Vladislav Sikorski, predsednik poljske ubežne vlade v Londonu, je dospel v to mesto iz Amerike. On bo ostal tu tri dni in imel važne razgovore z mehiškimi voditelji, nakar se bo vrnil v Washington.

Amerika dobiva material iz Afrike

Washington, D. C., 28. dec. — Tu je bilo naznanjeno, da Amerika že dobiva vojni material iz francoske severne Afrike. Ta vključuje cink, svinec, mangan in kobalt.

GIRAUD APELIRA NA FRANCOZE ZA ENOTNOST

Mobilizacija vseh sredstev za poraz osiščnih sil

DE GAULLE KONFERIRAL S CHURCHILLOM

Alžir, Alžerija, 28. dec.—General Henri Giraud je takoj po prevzetju civilne in vojaške oblasti v severni Afriki apeliral na vse francoske frakcije za enotnost v borbi, katere cilj je združitev osiščne sile v tej vojni.

„Apeliram na vas, da stojite za menoj in me podpirate,“ je rekel Giraud. „Enotnost francoskih grup je potrebna v tem momentu, ker je garancija zmage. Edini naš cilj je poraz osišča. Francija in njene kolonije bodo osvobodjene s pomočjo armad združenih narodov.“

Giraud je naslovil apel svojim rojakom po konferenci z ameriškim generalom Dwightom D. Eisenhowerjem in člani francoskega vojnega sveta, ki so ga imenovali za vrhovnega komisarja severne Afrike. Eisenhower je pozneje v razgovoru s časnikarji poveljeval Girauda in pohvalil tudi admirala Darlana, ki je postal žrtev atentata. Dejal je, da se je Darlan držal sklenjenega dogovora v teku svojega kratkega režima in storil vse, kar je mogel, za poraz osišča.

General Auguste Nogues, guverner francoskega Maroka, je prevzel pozicijo pomožnega komisarja. On bo nadomestoval Girauda pri izvrševanju poslov, kadar bo slednji odsoten.

Francoski voditelji v severni Afriki, ki so izbrali Girauda za vrhovnega komisarja, so general Nogues, Pierre Boisson, guverner zapadne Afrike, Yves Chatel, guverner Alžerije, in general Jean Marie Bergeret, bivši letalski minister v višji vladi.

London, 28. dec.—Program, čigar cilj je enotnost vseh francoskih grup, ki hočejo, da Francija stoji na strani združenih narodov in podpira borbo proti osišču, je bil predmet diskuzij na banketu, katerega je priredil premier Winston Churchill in katerega sta se udeležila general Charles de Gaulle, načelnik odbora borbenih Francozov, in letalski minister D'Astier de la Vigerie, ki se je nedavno vrnil v London iz severne Afrike. Po informacijah iz zanesljivih virov je De Gaullova organizacija sestavila program v soglasju z novim položajem v severni Afriki.

Ta določa med drugim, da De Gaulle ostane načelnik odbora borbenih Francozov in da on prevzame upravo vsega francoskega ozemlja, ki je pod zavezniško kontrolo. Odbor premesti svoj glavni stan iz Londona v Alžirijo, general Giraud, naslednik umorjenega admirala Darlana, na ostane vrhovni poveljnik vse francoske oborožene sile, ki se bori na strani zaveznikov proti osišču.

General Georges Catroux, vrhovni komisar v Siriji, postane kandidat za vrhovnega komisarja v severni Afriki. Pričakuje se, da bo De Gaulle odpotoval v Ameriko in predložil svoj program predsedniku Rooseveltu. Možnost je, da bo z De Gaullom prišel v Ameriko tudi Catroux, ki se zdaj nahaja v Siriji.

Portugalska internirala ameriške letalce

Lizbona, Portugalska, 28. dec. — Avtoritete so odredile internacijo članov posadk dveh ameriških bojnih letal, ki so se morali spustiti na tla na portugalskem ozemlju.

Saboter živilskega programa.

DOLGA
ROKA

S. M. GARDENHIRE

(Se nadaljuje.)

"In tako je bilo," je rekla Hortenza. "Rekla je, da mi ga je usoda določila, in da bodo moji dragi drug za drugimi pomrli, če se bom upirala usodi. Vsak hip lahko ustavim smrt v njenem groznem delu, če se uklonim sklepu, ki ga je sklenila usoda in ki je neizogibljiv. Rekla je, da je to ena izmed onih čudnih določil, ki se jih usoda tupatam poslužuje. In če ne bom poročila njenega sina, bodo pomrli vsi, ki jih ljubim. Seveda nisem temu verjela, toda začela sem se bati, in potem so se začele izpolnjevati njene besede. Moj oče je umrl; moja vest mi je predbacivala, toda jaz sem ostala trdovratna. Srce mi je pokalo, in nisem si znala pomagati, še vedno sem vsa obupana."

Z žepnim robcem je zakrivala svoj obraz ter z roko iskala pomoč Viningovo. Strastno ji je poljubil roko, jo trdno držal med svojima ter padel pred dekletom na kolena, dočim je mati glasno jokala. Tudi meni so se zarosile oči, ko sem videl pogumnega mladeniča; Conners je ostal na zunan miren in hladen.

"Hudodelstva, katerega žrtve ste bili vi, miss Maitland, se ne more popisati z besedami. Ni treba, da bi si vi kaj predbacivali. Mrs. Garcia, ki je bila zvrta in izkušena, je videla vsako znamenje bolezn, ki se je pojavilo v tej hiši, in je bila zlobna dovolj, da vas je svarsila samo v interesu svojega sina. Da ugoditi njegovim nadam in njegovi častilakomnosti, si je drznila, igrati se z vašo vestjo in vašim strahom. To je jasno kakor solnce. In zdaj, ko ste izpregledali vso stvar, se vam tudi ni treba ničesar več bati. Ženska je mrtva, senca se je umaknila od vaše hiše. Ostaja le še ena malenkost, ki vam bo morda povzročila bolesto. Rad bi vam prihranil še to žalost, toda, žal da je to nemogoče."

Mlada deklica ga je pogledala, zopet vsa prestrašena.

"Tako hudo ni," je rekel Conners ter se nasmehnil. "Ali ste zelo navezani na miss Wynn?"

Hortenza ga je vprašujoče, dvomeče pogledala, in mrs. Maitland je odgovorila namesto nje: "Seveda smo zelo navezani na miss Wynn."

"Upam, da vaše čustvo ni tako globoko, da bi vam nekatera pojasnila o njej povzročala v resnici bolesto?"

Zdaj se je bralo iz dekličinih oči, da ne verjame tem besedam.

"Ne morem si predstavljati, da bi bila na kakršnikoli način nevedna naše ljubezni," je odgovorila mrs. Maitland. "Zaupali smo ji, in zaupala je to zaupanje."

"Ali niste nikdar opazili, da je bila zaljubljena v mr. Vininga?"

Mati in hči nista mogli izpregovoriti. Mrs. Maitland je začudeno gledala Hortenzo, kakor da bi si ne mogla pomagati. Hortenza pa je gledala mladega Vininga. Obe dami sta bili tako začudeni, da sta človeka kar ganili. Vining, ki je dozdaj klečal, se je dvignil, se v veliki zadregi ozrl okoli sebe ter postal zelo rdeč. Nato pa se je pokazal moža, ki nasprotuje tudi vernosti.

"To je preveč resno, da bi se moglo prezreti ali pa tajiti," je rekel. "Seveda sem se trudil, da nisem Hortenzi tega razodel, toda miss Wynn je bila zelo neumna. Zakaj, tega ne vem; v resnici se nisem nikdar v svojem življenju smatral za Adonisa ali kaj enakega. Trudil sem se, da sem ostal razumen in trezen, toda vsa stvar mi je bila zelo zoprna; kaj takega, česar se ne more niti izpremeniti, niti priznati, niti v zlo šteti, ne morem prenesti, in miss Wynn je to vedela. Vi ste čarovnik, mr. Conners, toda stvar je v resnici taka, in dobro se mi zdi, da ste to povedali."

Mrs. Maitland se je ozrla okoli sebe, kakor

da bi iskala pomoči. Hortenza je prišla svojega ljubimca za roko ter sedla.

"Kaj naj vendar storimo?" je vprašala mati.

"Ali ne bomo nikdar več srečni?"

"Jaz bi predlagal, da se sploh nič ne stori," je rekel Conners. "Jaz hočem le to, da se vse prav uredi. Govoril sem o tem le vsled tega, da pojasnim tajnost, ki vas je vse navdajala in obteževala. Upam, da bo miss Wynn toliko taktična, da vas ne bo več nadlegovala; smatram jo za zelo premeteno mlado damo, ki je pričakovala tako razrešitev. Pričakujem, da se bo za neomejen čas umaknila v samoto."

"Sam pri nas ne more živeti v samoti," je izjavila mrs. Maitland z večjo energijo, nego sem jo pričakoval od nje. "Tako pa vendar nismo navezani na njo, da bi v svojo zaščito vzeli tako stvar."

"Edino pravo naziranje, milostiva gospa. Menim, da vam je tudi med boleznijo vašega soproga in vaših sinov koristila ter pomagala. Oprostite, da se sploh dotikam teh spominov, toda dobro je, da se spominjamo tudi onega, kar je v prospeh miss Wynnove."

Mrs. Maitland je izbruhnila v jok ter se zgrudila na svoj stol.

"Prav imate, mr. Conners," je rekla ter še vedno jokala. "Tako zelo vam moramo biti hvaležni. Vedno je bila pri naših dragih. Hortenza in jaz si nisva znali pomagati, posebno Hortenza, kar si danes pač moreva razlagati. Miss Wynn pa je vztrajala, polna moči in čuta dolžnosti. Dan in noč je stregla našim dragim; zdravnik je rekel, da je njena pomoč naravnost neprecenljiva."

"To je vendar pravi poklic žensk," je mehko pripomnil Conners. "Pač je dajala bolnikom tudi zdravila?"

"Vse, vse, bila je več nego dobra. To mi dela nalogo zelo težko, in ne vem, kaj more reči Hortenza."

"Tudi jaz sem si to mislil," je rekel Vining. "Ti spomini so učinkovali na moje postopanje."

"Vaše izpolnjevanje dolžnosti je bilo v teh slučajih celo vaši osebi nevarno," je pripomnil Conners, čegar trdoglavoosti sem se natihome čutil. "Bolezni v vratu so nevarne."

"Da, in v resnici je ona sama prevzela vso potrebo," je rekel Vining. "Zdravnik ji je večkrat svetoval, naj bo previdna, toda ni marala pomoči. Celotako pogumna je bila, da je s čopičem mazala bolni vrat, in večkrat ga je tudi sama izžgala."

"Moje mnenje je, da je bila že prej navajena, kako se streže bolnikom," je zamišljeno pripomnil Conners, "kar naj olajša njej nalogo, nam pa hvaležnost. Kakor sem že omenil, sem nekaj časa študiral medicino in spominjam se, da je bila mrs. Garcia usmiljena sestra v neki londonski bolnišnici. Ne pozabim tako lahko obraza, ki sem ga enkrat videl, in menim, da sem tudi miss Wynn tam videl."

"Vsaj jo lahko vprašate," je odgovorila mrs. Maitland. "To je zelo enostavno."

"Mogoče bi to lahko storil, če bi še enkrat videl damo," je počasi rekel Conners. "Vi niste vedeli, da sta bili mrs. Garcia in ona stari prijateljici?"

Mrs. Maitland, kakor tudi Hortenza sta ga začudeno pogledali.

"Nikdar ni tega omenila," je vzkliknila mlada deklica.

"Temu se ne smemo nikakor čuditi spričo tega, kar se je zgodilo," je pripomnil Conners. "Morda bi še kaj drugega izvedeli, če bi to sled nadalje zasledovali. Nikakor nočem več obteževati vašega spomina s tako boleznimi stvarmi."

(Dalje prihodnjič.)

Podoba izza
mladosti

Povest. Spisal Ivo Trošt

(Nadaljevanje.)

Po smrti očeta Zabrede je sili-la mati Minko, naj se omoži in vzame Petra. Zlasti je bila ta potreba občutna, ko je odšel brat France v Trst. Kaj naj počne stara mati doma z Minko, ki jo potrebuje nujno za postrežbo? Ali naj ostaneta obe doma—brez zaslužka za živč, obleko, stanovanje? In Minka potroši mnogo za lepo obleko. Če gresta z materjo skupaj po kupčiji, kaj naj počne Minka z onemoglo materjo, ki ne more brez palice nikamor. Kam naj gre slednjica Minka sama med pokvarjenim svetom? Najprevidneje je, da vzame Petra.

To so bili tehtni vzroki, ki so nujno zahtevali izpremene v vladarstvu Zabredove družine.

Kaj pa Martinč?

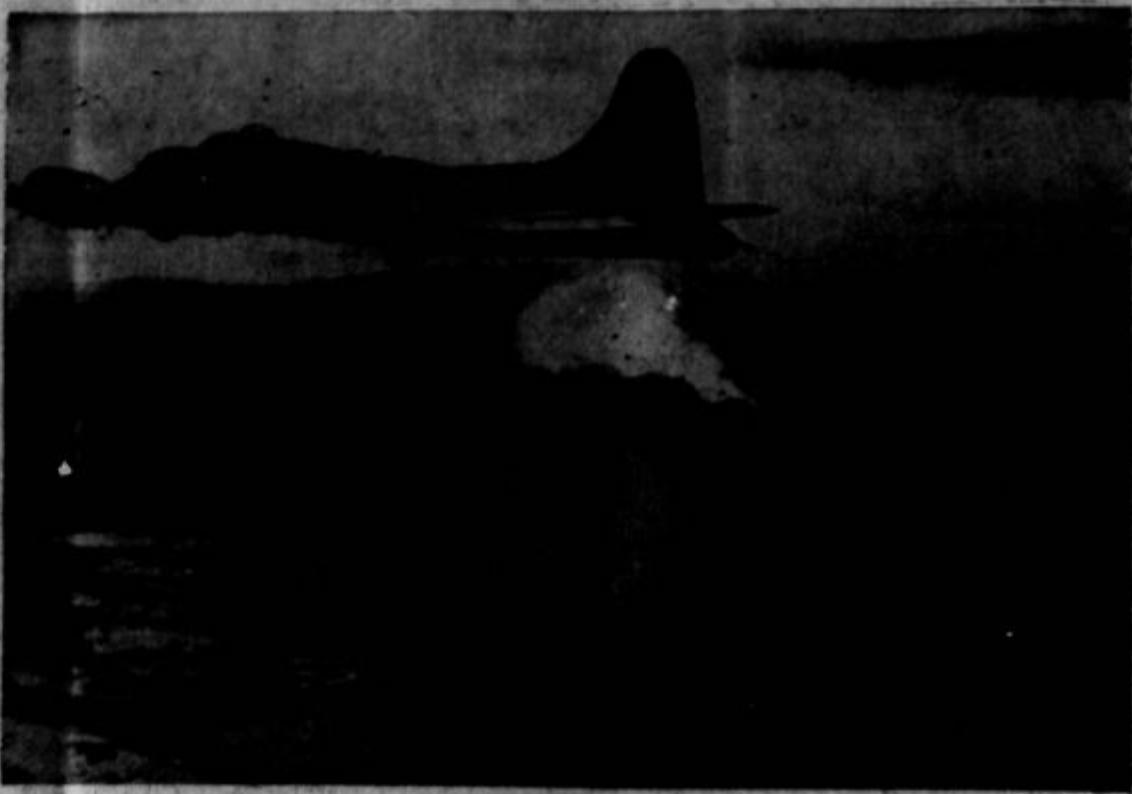
Nagovarjal je Minko resno, naj pride k njemu za gospodinjno. Ta zvrta Karel! Kakor da njej ne more biti znano, kaj namerjava s tem. Čakaj, ji šine mi-

Hunt for Jap 'Nuisance Forces'

This picture shows members of a U. S. patrol landing on one of the many isolated islands of the Aleutian group in Alaska looking for Japanese "nuisance forces." The Americans are keeping a watchful eye on these islands for signs of enemy activity. The islands are being subjected to daily bombings by U. S. bombers.

Bombing Jap Installations at Guadalcanal

When a Japanese supply fleet tried to land at Guadalcanal, in the Solomons, it got some rather rough handling from Uncle Sam's bombers. A number of Jap ships were sunk off shore and the supplies and men that were landed were given a treatment of high explosives. In the distance a Japanese ship is seen going up in flames. This official U. S. Navy photo gives an excellent view of the Guadalcanal terrain. Fifteen enemy landing barges and rafts were strafed by Army Air Corps fighters near Tassafaronga.

žim in vzamem Petra. Kako bo neki njemu ugajala te vrste svobodna ljubezen, ko si bo mislil mene v obziru krivoustega Petra Blažiča.

In te priložnosti ni bilo treba čakati predolgo. Kakor je svobodno občevala z Martinčevim zunaj, doma ali v njegovem stanovanju, se ji je ta dan zdelo vračujoči se o belem dnevu domov, da stopa po oblakih, da ne vidi nikogar in da ne sreča nikogar, razen svoje izgubljene mladosti. Prej jo je bilo vselej nekoliko sram, naj je odhajala od Karla podnevi ali ponoči, češ: ljudje me vidijo in s prstom kažejo za menoj. Naj me vidijo, naj kažejo; jaz vem, kaj počnem. Sramotnega nič, toda svet izkvarjen sam, sodi izkvarjeno še druge.

Danes nič takšnega! Postava nekdanjega gosposkega lovca na Klancu se je v njenem srcu začela krčiti in tajati ne samo po velikosti in bradi sedanjega Martinčeva, marveč še huje po nedostanku srčne dobrote, duha in nazorov.

In Martinč, njen vzor? Kaj je rekel ta dobroti vseh dobrot? "Lej, Minček, kako si nespameten! Le vzemi Petra! Zakaj pa ne? Saj ni nikjer zapisano, da ti sme kratiti svobodo več moških; to bi bilo neusmiljeno, da, tiransko. Lahko pa si ti svobodno izbereš poleg vsakdanjega kruha tudi boljši prigrizek za nedeljo popoldne, kakor se pravi. Samo pomisli, na primer, da bi na takšen prigrizek povabila mene. Kako lahko bi bilo to in kako krasno! Mož po kupčiji, žena doma po svoji volji. Pa brez skrbi, ko je mož odgovoren čuvaj tukaj. Ali ni to prava svoboda: na nikogar navezana, hoditi samo za svojo ljubeznijo..."

Konca te čudne propovedi ni mogla čakati. Čemu? Stopala je domov, in pred njo, daleč daleč pred njo je bežala njena mla-

dost, njene sladke sanje in z njimi podoba na klancu.

Torej Petra naj vzame samo zato, da postane brezskrbna ljubica tega sladkega zapeljivca, ki se je gotovo naveliča, ko najde drugo lepšo, mišnejšo. Morda je pa res, da jih ima še mnogo po svetu, kakor govore ljudje. Tudi ženo ima, pravijo, ki ga je pa zapustila. Kdo bi pa živel s takim človekom?

III.

"Čuj, jaz te ugonobim," je govoril Peter na poročni dan, ko mu je Minka, vesela prve zakonske sreče, pripovedovala o Martinčevih nakanah in o svojem junaštvu. Ko ga je spoznala, ga je ostavila pravočasno in se smejala njegovi neprevidezosti.

"Jaz te ugonobim," je govoril Peter že vinjen in usta so se mu obesila silno na stran, "ugonobim te, ako te vidim, da samo še enkrat govoriš z njim." Stisnil ji je roko pod mizo, da je zavrisnila kakor pobesnela. Zdelo se ji je, da že čuti naprej, kako jo davi Peter z močnimi prsti, a pobešana ustnica se mu širi dalje proti ušesu in še naprej, naprej v nedoglednost. Ta hip je bil grozno grd... Kako rada bi ga imela, ko bi bil količkaj podooben njenemu vzoru, rada nalašč. Samo zato bi ga ljubila, da bi bil temu nevoščljiv on, on, ki jo je prevaril tako kruto. A Peter je grd...

Mater njeno so morali že s svahte spraviti pijano domov. Revica ni mogla drugače nego s pijanostjo dati duška srčni radosti, da se je slednjič vendar odločil in postal njen zet Peter, ki ima konja in voz z lojtrnicami, ki se lahko nanje pritrdi tudi koleselj. Naučila se je že zjutraj na vse zgodaj nekuhanje žganke.

France je prišel šele po dolgem moledovanju na svatbo. Ni

mu bilo vse prav, a povedal ni, zakaj mu Peter ni povšečen svak. Kmalu popoldne sta si že bila navzkriž zaradi socialističnih zahtev in človeških dolžnosti. Le za las je bilo še treba, pa bi se bila stepla. Na svatbi se pa to ne spodobi in tudi ne bi pomenilo drugega, nego bodočo nesrečo mladih poročencev.

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA

Izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za koristi, ter potrebno agitacijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsa organizacija ima obliko svoje glasilo. Torej agitatorični dopis in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

TISKARNA S.N.P.J.

sprejema vsa

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih...

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJ.
DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne
Cene zmerno, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2657-59 S. Lawndale Avenue Chicago, Illinois
TEL. ROCKWELL 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlana \$6.00 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnimo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bo moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrut, držiave in Kanado \$6.00	Za Cicezo in Chicago je \$7.50
1 tednik in 4.00	1 tednik in 6.00
2 tednika in 3.00	2 tednika in 5.10
3 tednike in 2.40	3 tednike in 4.20
4 tednike in 1.20	4 tednike in 2.70
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50

Za Evropo je \$9.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v plam in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ.

2657 So. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsote \$

1. Ime Čl. družine št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledočih članov moje družine:

2. Čl. družine št.

3. Čl. družine št.

4. Čl. družine št.

5. Čl. družine št.

Mesto Družna

Nov naročnik ☐ Star naročnik ☐

IZSEL JE
AMERIŠKI
DRUŽINSKI
KOLEDAR
ZA LETO 1943

Vsebuje povesti, članke,
razprave in zgodovinske
spise, pesmi, koledarske
podatke in veliko slik.

Večan v platno in stane \$1.00 s poštnino vrč

NAROČILA NASLOVITE:

Proletarec

2301 So. Lawndale Ave. Chicago, Illinois